

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
РАДА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ ЗНУ
НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО СТУДЕНТІВ, АСПІРАНТІВ
І ДОКТОРАНТІВ ЗНУ

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

XVII Міжнародної наукової конференції «ІНОЗЕМНА ФІЛОЛОГІЯ У ХХІ СТОЛІТТІ»

(14 листопада 2025 року)

**Конференція присвячена 95-річчю
Запорізького національного університету**

Том 1

Запоріжжя – 2025

УДК: 821(063)"201"

I-672

Затверджено до друку рішенням Вченої ради Запорізького національного університету
(протокол № 5 від 25 листопада 2025 року)

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

ШИЛО Г. М. – голова оргкомітету, ректор Запорізького національного університету

ЯРИМБАШ Д. С. – заступник голови, проректор з наукової роботи Запорізького національного університету

ВАСИЛИНА К. М. – заступник голови, в.о. декана факультету іноземної філології, канд. філол. наук, доцент

АНПЛОГОВА Є. Д. – аспірант кафедри англійської філології та лінгводидактики, член НТСАД ФІФ

БУРДЕ Ж.-Ф. – професор, доктор наук за напрямом філологія та дидактика викладання мов, ЛеМан Університет (м. ЛеМан, Франція)

ВАПРОВ С. Ю. – зав. кафедри німецької філології, перекладу і світової літератури, канд. філол. наук, доцент

ВЕРЕМЧУК Е. О. – голова Ради молодих вчених ФІФ, доктор філол. наук, професор кафедри англійської філології та лінгводидактики

ЗАЛУЖНА М. В. – заступник декана ФІФ з наукової роботи, канд. філол. наук, доцент кафедри англійської філології та лінгводидактики

ЗАПОЛЬСЬКИХ С. П. – зав. кафедри теорії та практики перекладу з англійської мови, канд. філол. наук., доцент

ІВАНЕНКО С. В. – зав. кафедри іноземних мов професійного спрямування, канд. філол. наук, доцент

КАНІБОЛОЦЬКА О. А. – зав. кафедри викладання другої іноземної мови, доктор пед. наук, доцент

КОЛЬДО Х. ГАРАЙ – професор факультету освіти, філософії та антропології, Університет Країни Басків (м. Більбао, Іспанія)

МОРОШКІНА Г. Ф. – доцент кафедри романської філології і перекладу, канд. філол. наук

НАДТОЧІЙ Н. О. – зав. кафедри англійської філології та лінгводидактики, канд. пед. наук, доцент

ОЗКАН Й. – доктор філософії, доцент кафедри викладання англійської мови факультету освіти, Університет Чукурова (м. Адана, Туреччина)

ПЕТРЕНКО П. С. – студент, голова НТСАД ФІФ

ПРИХОДЬКО Г. І. – доктор філол. наук, професор кафедри англійської філології та лінгводидактики

ТЄЛКОВА О. В. – зав. кафедри романської філології і перекладу, канд. філол. наук, доцент

ТУРК Б.-М. – професор, Університет Любляни, м. Любляна, Словенія

ШИМЯНОВА М. В. – старший викладач кафедри теорії та практики перекладу з англійської мови, заступник декана ФІФ з навчальної роботи

До збірника увійшли тези доповідей XVII Міжнародної наукової конференції “Іноземна філологія у XXI столітті” (14 листопада 2025 р., Запорізький національний університет). Адресовано науковим працівникам, викладачам, аспірантам, студентам філологічних спеціальностей. Відповідальність за достовірність даних, коректність цитувань, науковий рівень та мовно-стилістичне оформлення матеріалів несуть автори публікацій.

Тези доповідей XVII Міжнародної наукової конференції “Іноземна філологія у XXI столітті”: у 2 т. Запорізький національний університет. Запоріжжя : ЗНУ, 2025. Т.1. 179 с.

УДК: 821(063)"201"

I-672

©Запорізький національний університет, 2025

©Автори публікацій, 2025

взаємодії різних дискурсів у художньому творі.

Література

- Best S., Marcus S. Surface Reading: An Introduction. *Representations*. 2009. 108(1). P. 1–21. URL: <https://doi.org/10.1525/rep.2009.108.1.1>
- Coetzee J. M. *Age of Iron*. New York: Penguin Books, 2012.
- Crane M. T. Surface, Depth, and the Spatial Imaginary: A Cognitive Reading of *The Political Unconscious*. *Representations*. 2009. 108(1). P. 76–97. URL: <https://doi.org/10.1525/rep.2009.108.1.76>
- Greimas A.-J. The Cognitive Dimension of Narrative Discourse. *New Literary History*. 1976. 7(3). P. 433–447.
- Izotova N. Textual worlds through the lens of interdiscursive tension. In *Innovative approaches in modern science and technology: Collection of scientific papers with proceedings of the 3rd International Scientific and Practical Conference*. Lisbon, Portugal : International Scientific Unity. 2025. P. 506–508.
- Izotova N. The interplay of linguistic means managing the reader's attention: The slow reading method. *Language. Culture. Discourse*. Kharkiv : PC TECHNOLOGY CENTER, 2022. P. 33–50. URL: <https://doi.org/10.15587/978-617-7319-60-2.3>.
- Jameson F. *The political unconscious: Narrative as a socially symbolic act*. Cornell University Press, 1981.

ІЛЬЧУК О. А.

(Київський столичний університет імені Бориса Грінченка)

ТЕНДЕНЦІЇ МОДИФІКАЦІЇ ХАРАКТЕРИСТИК ЗВУКІВ У СУЧАСНОМУ НІМЕЦЬКОМУ МОВЛЕННІ

Розвідка має на меті окреслити деякі тенденції модифікації звуків у мовленні сучасної німецької мови. Об'єктом є фонетичні характеристики усного німецькомовного мовлення з врахуванням нормативного стандарту вимови. Предметом дослідження є процеси реалізації та функціонування

німецьких звуків у мовленнєвому потоці. Метод теоретичного аналізу застосовано для аналізу наукової літератури та інтерпретації отриманих наукових даних.

У розвідці головна увага зосереджена на висвітленні систематично вживаних типів та характеристик модифікації приголосних та голосних звуків у сучасному німецькому мовленні, таких як редукція приголосних та частково голосних звуків, глотальний приступ голосних звуків, асиміляція приголосних та частково голосних звуків.

У розмовній німецькій науковій мові редукції звуків всередині мовних одиниць є певними фонетичними стратегіями, які систематично використовуються науковцями та мають різні форми реалізації [Rogozińska 2016, с. 205-206]. Редукції звуків мають насамперед фоностилістичну причину, а саме пов'язані з ситуацією мовлення, та з просодикою мовлення. Процес міжсегментної редукції спричинений насамперед прагненням до економії мовних зусиль, коли мовець обирає артикуляційно коротші форми, які є простішими та комунікативно менш затратними. Редукції звуків у німецькій мові характерні як для голосних звуків, так і для приголосних звуків, та для дифтонгів. Редукції можуть відбуватися у німецькому мовленні в різних позиціях – на початку, всередині та наприкінці слова.

Частотними редукціями в позиції наприкінці слова у розмовній науковій німецькій мові є редукція звука [t], якщо перед ним стоїть глухий фриктив (*is (ist), nich (nicht), jetz (jetzt)*) [Rogozińska 2016, с. 209-216]. Іншим прикладом є редукція у двочленній групі приголосних, де початково дзвінкий плозивний стоїть після дзвінкого назального (*sin (sind), un (und)*). Цікавим випадком є редукція дзвінких [l] та [n] внаслідок їх уподібнення до попереднього голосного (*ma (mal), ma (man)*). Варіантами редукції [ə] є дуже частотна редукція у формі першої особи однини теперішнього часу (*hab (habe), glaub (glaube), möcht (möchte)*) та у кінці слова інших частин мови (*heut (heute)*). На початку слова можлива редукція наголошеного дифтонга [ae] у формах неозначеного артикля (*ne (eine), ein (n)*).

Глотальний приступ надає голосному звукові ознаку напруженості звучання у порівнянні з реалізацією голосного звуку без глотального приступу, тобто глоталізований голосний звук набуває додаткової характеристики.

У підготовленому німецькому мовленні дикторів телебачення реалізація глотального приступу виявляє певні особливості у порівнянні з кодифікованою нормою [Grischina 2011]. Глотальний приступ між двома голосними найчастіше реалізується всередині слова (*virtu|'ell*), дещо рідше на початку слова (*O|'ase*) та не реалізується в абсолютному кінці слова (*Ko'rea*) [Гришина 2010, с. 15-17]. Глотальний приступ більш частотно реалізується серед голосних переднього ряду середнього та високого ступеня підняття язика, особливо перед [i:] (*evaku|'ieren*, *Micha|'el*, *Di|'ät*, *'Cha|os*, *ko|ope'rieren*), менш частотно перед голосними низького підняття [a:], [a] (*'Oze|an*, *psychi|'atrisch*). У реальній орфоепічній нормі глотальний приступ не залежить від наголосу та реалізується також перед ненаголошеними голосними (*Ukra|'ine*, *Pri|ori'täten*). Реалізація глотального приступу у підготовленому мовленні також не залежить від темпу мовлення та комунікативного значення інформації.

У німецькому науковому мовленні (доповідях на конференціях) частотним та різноманітним типом модифікації звуків безперечно є процеси асиміляції, як внутрішньослівної (*ham (haben)*), так і міжслівної асиміляції (*isse (ist es)*) [Rogozińska 2016, с. 150-151]. У слові *haben* назальний [n] у результаті випадіння [ə] уподібнюється до попередньої вибухової [b] у способі творення, у результаті чого вимовляється лабіальний назальний [m] та утворене зімкнення не є вибуховим. У сполученні слів *ist es* дентальний чи альвеолярний [t] уподібнюється до попереднього альвеолярного [s] у способі творення, у результаті чого утворюється не зімкнення, а щілина.

У сучасному німецькому мовленні виявляються тенденції до модифікації характеристик звуків, що обумовлюється прагненнями мовця до економії мовленнєвих зусиль, фоностилістичними та просодичними факторами. Редукція, асиміляція, глотальний приступ систематично, але неоднорідно реалізуються у сучасному німецькому мовленні. Подальші дослідження можуть

бути пов'язані з реалізацією кодифікованої норми вимови німецької мови у різних мовленнєвих ситуаціях.

Література

Гришина Т. В. Функціонування глотального приступу в німецьких біфонемних сполученнях голосних (інструментально-фонетичне дослідження). автореф. дис. ... канд. філол. наук. Одеса : Фенікс, 2010. 29 с.

Стеріополо О. І. Фонетика і фонологія німецької мови. Теоретичний курс = *Phonetik und Phonologie des Deutschen* : підруч. для студентів, викл. закл. вищ. освіти та науковців / О. І. Стеріополо ; Київ. нац. лінгвіст. ун-т. - 2-ге вид., перероб. і допов. Київ : Ліра-К : КНЛУ, 2020. 395 с.

Grischina T. V. Glottisschlageinsatzvarietäten in der Deutschen Standardaussprache. *Сучасні дослідження з іноземної філології*. 2011. № 9. С.108-121.

Rogozńska Marta. Assimilationstendenzen in Konferenzvorträgen. Eine korpusbasierte Studie. *Edyta Błachut, Adam Gołębiowski (Hg.): Sprache und Kommunikation in Theorie und Praxis (Beiträge zur allgemeinen und vergleichenden Sprachwissenschaft)*. Wrocław, Dresden : ATUT/Neisse Verlag, 2016. S.145-160.

Rogozńska M. Tilgungstendenzen in Konferenzvorträgen. Eine korpusbasierte Studie. *Studia Linguistica*. 2016. №35. S. 205-219.

КУЛІШ В. С.

(Сумський державний університет)

ПРИЙНЯТТЯ (АССЕРТАНСЕ) ЯК ВЕРБАЛЬНИЙ КОМПОНЕНТ ЕМОЦІЙНО-ЦІННІСНОГО БЛОКА В АНГЛІЙСЬКОМОВНИХ ПСИХОЛОГІЧНИХ НАРАТИВАХ

Медіанаратор у сучасному медіадискурсі виступає ключовою організаційною фігурою, що координує структуру, сенс і емоційний контекст оповіді. Він забезпечує когерентне представлення подій, формує перспективу оповіді та визначає смислові акценти, інтегруючи різнорівневі наративні